

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2017/867 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2017. február 7.)

a 2014/59/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 76. cikke értelmében részleges tulajdonjog-átruházás esetén védelemben részesítendő megállapodáskategóriákról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2014. május 15-i 2014/59/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ és különösen annak 76. cikkére,

mivel:

- (1) A 2014/59/EU irányelv kötelezi a tagállamokat, hogy a szanálás alatt álló intézmények eszközeinek, jogainak és kötelezettségeinek részleges átruházása esetén védelmet biztosítsanak bizonyos megállapodáskategóriák számára. Hasonló védelemre van szükség továbbá abban az esetben is, ha valamely szanálási hatóság egyoldalúan módosítja valamely olyan szerződés feltételeit, amelyben a szanálás alatt álló intézmény részes fél. E védelem célja a részleges átruházás vagy a szerződéses feltételek módosítása esetén az adott megállapodások révén egymáshoz kapcsolt eszközök, jogok és kötelezettségek különválasztásának megelőzése.
- (2) E védelem megfelelő alkalmazásának biztosítása érdekében pontosan meg kell határozni a 2014/59/EU irányelvben előírt egyes kategóriákba tartozó megállapodástípusokat. Ezek meghatározásához a legalkalmasabb módszer a 2014/59/EU irányelvben előírt szabályok és fogalommeghatározások részletesebb kiegészítése. Ez a megközelítés kedvezőbb, mint a különböző tagállami jogszabályok értelmében köthető összes sajátos megállapodás teljes listájának kidolgozása, mivel azt nagyon nehéz lenne összeállítani, és folyamatosan aktualizálni kellene. E rendeletnek tehát tisztáznia kell és adott esetben le kell szűkítenie az egyes megállapodástípusok tekintetében a 2014/59/EU irányelvben előírt különféle védelmi formák alkalmazási körét.
- (3) A 2014/59/EU irányelv változó mértékben pontosítja a 76. cikke (2) bekezdésében említett megállapodástípusokat: egyes kategóriákat részletesen meghatároz, másokat azonban csak általánosabb jelleggel. Ezenkívül az irányelv bizonyos kategóriákat a szerződéses jogviszony vagy a kötelezettség egy adott típusa, illetve a szerződéses jogviszonyok vagy kötelezettségek egy-egy korlátozott csoportja alapján határoz meg, míg más kategóriák több és korlátozatlan típusú szerződéses kötelezettségre, ügyletre és jogviszonyra terjednek ki. Ez utóbbi kategóriák adott esetben az egy adott intézmény és partnere(i) közötti összes jogszabályi és szerződéses jogviszonyt magukban foglalhatják. Ha mindezen megállapodáskategóriákat teljes védelemben kellene részesíteni, a szanálási hatóságok csak nagyon nehezen vagy egyáltalán nem tudnának részleges átruházásokat végrehajtani. Ezért helyénvaló elkerülni az olyan túlzott védelmet, amely potenciálisan a valamely intézmény és partnerei közötti összes eszközre, jogra és kötelezettségre kiterjedhet.
- (4) A 2014/59/EU irányelv egyes védett megállapodáskategóriákat csak általánosabb értelemben határoz meg. A hatály egyértelműbb meghatározása érdekében – elsősorban a biztosítéki megállapodások, az egymással szembeni elszámolásra vonatkozó megállapodások és a nettósítási megállapodások, valamint a strukturált finanszírozási rendszerek tekintetében – ezeket a kategóriákat tovább kell részletezni. Ez a felhatalmazáson

⁽¹⁾ HL L 173., 2014.6.12., 190. o.

alapuló rendelet nem akadályozhatja meg a szanálási hatóságokat abban, hogy részleges átruházások esetén tovább részletezzék az egyedi részleges átruházások során védelemben részesítendő, egymással szembeni elszámolásra vonatkozó és a nettósítási megállapodások említett típusait, amennyiben az említett megállapodásokat az alkalmazandó prudenciális szabályok értelmében kockázatcsökkentési célú megállapodásként ismerik el, és ezen elismerésnek feltétele a védelem, különös tekintettel az elválaszthatatlanság által biztosított védelemre. A szanálási hatóságok számára engedélyezni kell, hogy egyedi szanálási esetekben döntsenek az ilyen kiterjesztett védelemről.

- (5) Az egymással szembeni elszámolásra vonatkozó megállapodás tekintetében az intézmény partnerei megállapodhatnak egy úgynevezett „catch-all”, illetve „sweep-up” (mindenre kiterjedő) típusú megállapodásról, amely a felek közötti összes jogot és kötelezettséget magában foglalja. E megállapodástípus a felek közötti összes kötelezettségnek védelmet biztosítana a szétválasztással szemben. Ez azonban végrehajthatatlanná tenné az adott felet érintő részleges átruházásokat, és összességében aláásná az eszköz megvalósíthatóságát, mivel a szanálási hatóságok adott esetben még azt sem tudnák megállapítani, hogy e megállapodások mely kötelezettségekre terjednek ki, és melyekre nem. Ezért tisztázni kell, hogy a „catch-all”, illetve „sweep-up” nettósítási és egymással szembeni elszámolási megállapodások – beleértve a partnerek bármely és összes eszközére, jogára és kötelezettségére vonatkozóakat – nem minősülnek védett megállapodásnak.
- (6) A 2014/59/EU irányelv 80. cikke értelmében a 2014/59/EU irányelv 76. cikkének (2) bekezdésében a védett megállapodások tekintetében előírt fogalom meghatározások hatályának szűkítése nem lehet hatással a kereskedési, klíring- és elszámolási rendszerek működésére, amennyiben e rendszerek a 98/26/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁾ 2. cikke a) pontjának hatálya alá tartoznak. A szanálási hatóságok ezért kötelesek lennének védelmet biztosítani a 2014/59/EU irányelv 76. cikkének (2) bekezdésében említett összes olyan megállapodástípus számára, amely a partner központi szerződő félként végzett tevékenységeihez kapcsolódik. Ez (nem kizárólagos jelleggel) magában foglalja a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 42. cikke szerinti garanciaalapok tevékenységét is.
- (7) Ugyanez igaz a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerekhez kapcsolódó eszközökre, jogokra és kötelezettségekre. Mivel a 98/26/EK irányelv hatálya alá tartozó nettósítási megállapodások fizetéseképtelenség esetén védelmet élveznek, a következetesség érdekében azoknak a 2014/59/EU irányelv 76. cikke értelmében is védelmet kell biztosítani. Mindazonáltal az említett irányelv 76. cikkének (2) bekezdése szerinti védelem hatályát helyénvaló kiterjeszteni az összes fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerről szóló megállapodásra, valamint adott esetben az azokhoz kapcsolódó tevékenységekre.
- (8) Ugyanakkor annak szükségessége, hogy a 2014/59/EU irányelv 76. cikkének (2) bekezdése szerinti, biztosítókkal védett megállapodások körét bizonyos esetekben részletesebben meg kell határozni, általánosságban nem akadályozhatja meg a szanálási hatóságokat az e cikkben említett osztályok valamelyikébe sorolható bármely olyan megállapodáskategória védelmében, amely az alkalmazandó nemzeti fizetéseképtelenségi jog – beleértve a 2001/24/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet ⁽³⁾ átültető nemzeti intézkedéseket – értelmében a fizetéseképtelenségi eljárás keretében védelmet élvez e megállapodások hatókörébe tartozó eszközök, jogok és kötelezettségek szétválasztásával szemben. Ez érvényes arra a helyzetre is, amikor a hitelezőt továbbra is megilletnék a megállapodásból eredő jogok, hacsak a nemzeti fizetéseképtelenségi jog értelmében nem nyilvánították semmisnek a teljes ügyletet. Különösen igaz ez a nemzeti fizetéseképtelenségi jog értelmében védelmet élvező biztosítéki megállapodásokra, egymással szembeni elszámolásra vonatkozó megállapodásokra és nettósítási megállapodásokra,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Fogalom meghatározások

E rendelet alkalmazásában a 2014/59/EU irányelv fogalom meghatározásait kell alkalmazni. Ezenkívül a következő fogalom meghatározásokat is alkalmazni kell:

- (1) „értékpapírosítás”: az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ 4. cikke (1) bekezdésének 61. pontja szerinti értékpapírosítás;
- (2) „szerződéses nettósítási megállapodások”: az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 295. cikkében meghatározott szerződéses nettósítási megállapodások.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 98/26/EK irányelve (1998. május 19.) a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerekben az elszámolások véglegességéről (HL L 166., 1998.6.11., 45. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 648/2012/EU rendelete (2012. július 4.) a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról (HL L 201., 2012.7.27., 1. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/24/EK irányelve (2001. április 4.) a hitelintézetek reorganizációjáról és felszámolásáról (HL L 125., 2001.5.5., 15. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

2. cikk

A biztosítéki megállapodásokra, többek között az értékpapír-finanszírozási ügyletekre vonatkozó feltételek

A 2014/59/EU irányelv 76. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti biztosítéki megállapodások a következőket foglalják magukban:

- (1) garanciát, illetve személyes biztosítékot vagy garanciát előíró megállapodások;
- (2) zálogjog és egyéb tárgyi biztosítéki érdekeltség;
- (3) a biztosíték teljes tulajdonjogának átruházásával nem járó olyan értékpapír-kölcsönzési ügyletek, amelyek keretében az egyik fél (a hitelező) díj- vagy kamatfizetés ellenében értékpapírokat ad kölcsön a másik félnek (a hitelfeltevőnek), és a hitelfeltevő a hitelnyújtás időszakára biztosítékot nyújt a hitelezőnek.

Egy biztosítéki megállapodás csak akkor minősül a 2014/59/EU irányelv 76. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti biztosítéki megállapodásnak, ha azok a jogok vagy eszközök, amelyekhez a biztosítéki érdekeltség fűződik vagy jogérvényesítési eljárás esetén fűződne, kellőképpen azonosítottak, vagy a megállapodás feltételei és az alkalmazandó nemzeti jog alapján azonosíthatók.

3. cikk

Az egymással szembeni elszámolásra vonatkozó megállapodásokra vonatkozó feltételek

(1) A valamely intézmény és egyetlen partner között létrejött, egymással szembeni elszámolásra vonatkozó megállapodás a 2014/59/EU irányelv 76. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett, egymással szembeni elszámolásra vonatkozó megállapodásnak minősül, amennyiben pénzügyi szerződésekből vagy származtatott ügyletekből eredő jogokhoz és kötelezettségekhez kapcsolódik.

(2) A valamely intézmény és egy vagy több partner között létrejött, egymással szembeni elszámolásra vonatkozó megállapodás a következő körülmények bármelyikének fennállása esetén minősül a 2014/59/EU irányelv 76. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett, egymással szembeni elszámolásra vonatkozó megállapodásnak:

- a) amennyiben a megállapodás a partner központi szerződő félként végzett tevékenységéhez kapcsolódik, különös tekintettel a 648/2012/EU rendelet 42. cikkében említett, garanciaalap által fedezett tevékenységekre;
- b) amennyiben a megállapodás a 98/26/EK irányelv 2. cikkének a) pontjában meghatározott rendszerekkel szembeni jogokhoz és kötelezettségekhez vagy más fizetési vagy értékpapír-elszámolási rendszerekhez és különösen azok fizetési vagy értékpapír-elszámolási rendszerként betöltött tevékenységéhez kapcsolódik.

(3) A szanálási hatóságok egyedi esetekben dönthetnek úgy, hogy a valamely intézmény és egy vagy több partner között létrejött, egymással szembeni elszámolásra vonatkozó, az (1) és (2) bekezdésben említettekről eltérő típusú jogokhoz és kötelezettségekhez kapcsolódó megállapodások a 2014/59/EU irányelv 76. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerinti, egymással szembeni elszámolásra vonatkozó megállapodásnak minősülhetnek, amennyiben a megállapodásokat az alkalmazandó prudenciális szabályok értelmében kockázatsókkentési célú megállapodásként ismerik el, és ezen elismerésnek feltétele a védelem, különös tekintettel az elválaszthatatlanság tekintetében biztosított védelemre.

4. cikk

A nettósítási megállapodásokra vonatkozó feltételek

(1) A valamely intézmény és egyetlen partner között létrejött szerződéses nettósítási megállapodás a 2014/59/EU irányelv 76. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerinti nettósítási megállapodásnak minősül, amennyiben pénzügyi szerződésekből vagy származtatott ügyletekből eredő jogokhoz és kötelezettségekhez kapcsolódik.

(2) A valamely intézmény és egy vagy több partner között létrejött szerződéses nettósítási megállapodás a következő körülmények bármelyikének fennállása esetén minősül a 2014/59/EU irányelv 76. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerinti nettósítási megállapodásnak:

- a) amennyiben a megállapodás a partner központi szerződő félként végzett tevékenységéhez kapcsolódik, különös tekintettel a 648/2012/EU rendelet 42. cikkében említett, garanciaalap által fedezett tevékenységekre;
- b) amennyiben a megállapodás a 98/26/EK irányelv 2. cikkének a) pontjában meghatározott rendszerekkel szembeni jogokhoz és kötelezettségekhez vagy más fizetési vagy értékpapír-elszámolási rendszerekhez és különösen azok fizetési vagy értékpapír-elszámolási rendszerként betöltött tevékenységéhez kapcsolódik.

(3) A szanálási hatóságok egyedi esetekben dönthetnek úgy, hogy a valamely intézmény és egy vagy több partner között létrejött nettósítási megállapodások a 2014/59/EU irányelv 76. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerinti nettósítási megállapodásnak minősülhetnek, amennyiben azokat az alkalmazandó prudenciális szabályok értelmében kockázatsökkentési célú megállapodásként ismerik el, és ezen elismerésnek feltétele a védelem, különös tekintettel az elválaszthatatlanság által biztosított védelemre.

5. cikk

A biztosítéki megállapodásokra, az egymással szembeni elszámolásra vonatkozó megállapodásokra, a nettósítási megállapodásokra és a strukturált finanszírozási rendszerekre vonatkozó általános feltételek

(1) A 2., 3. és 4. cikk nem okozhatja a szanálási hatóságok következő hatásköreinek sérelmét:

- a) bármely olyan, a 2014/59/EU irányelv 76. cikke (2) bekezdésének a), c), d) vagy f) pontja alá sorolható megállapodástípus védelme, amely az alkalmazandó nemzeti fizetéseképtelenségi jog – beleértve a 2001/24/EK irányelvet átültető nemzeti intézkedéseket – értelmében a rendes fizetéseképtelenségi eljárás során az e megállapodások hatókörébe tartozó eszközök, jogok és kötelezettségek ideiglenes vagy határozatlan idejű különválasztásával, felfüggesztésével vagy törlésével szemben védelmet élvez,
- b) bármely olyan, a 2014/59/EU irányelv 76. cikke (2) bekezdésének hatálya alá nem tartozó megállapodástípus védelme, amely az alkalmazandó nemzeti fizetéseképtelenségi jog – beleértve a 2001/24/EK irányelvet átültető nemzeti intézkedéseket – értelmében a rendes fizetéseképtelenségi eljárás során az e megállapodások hatókörébe tartozó eszközök, jogok és kötelezettségek ideiglenes vagy határozatlan idejű különválasztásával, felfüggesztésével vagy törlésével szemben védelmet élvez.

(2) A szanálási hatóságok egyedi esetekben kizárhatják a 2014/59/EU irányelv 76. cikkének (1) bekezdésében előírt védelem alól az olyan rendelkezést tartalmazó szerződésekhez kapcsolódó biztosítéki megállapodásokat, egymással szembeni elszámolásra vonatkozó megállapodásokat és nettósítási megállapodásokat, amely szerint valamely partner nemteljesítése esetén a nem mulasztó másik partnernek lehetősége van a nemteljesítő féllel szembeni korlátozott teljesítésre vagy nemteljesítésre, még akkor is, ha a nemteljesítő partner nettó hitelező.

6. cikk

A strukturált finanszírozási rendszerekre, többek között értékpapírosításokra és fedezeti célokra használt instrumentumokra vonatkozó feltételek

(1) A 2014/59/EU irányelv 76. cikke (2) bekezdésének f) pontja szerinti strukturált finanszírozási rendszerek a következőket foglalják magukban:

- a) azon értékpapírosítások, amelyek esetében a mögöttes kitettségeket ügyletrézsorozatokba rendezték, és az értékpapírosítást kezdeményező fél mérlegéből teljes tulajdonjog-átruházás révén a szanálás alatt álló intézményre vagy szervezetre átruházták (valódi átruházással járó értékpapírosítás);
- b) szerződéses eszközök révén végrehajtott értékpapírosítás, amely esetében a mögöttes eszközök a szanálás alatt álló intézmény vagy szervezet mérlegében maradnak (szintetikus értékpapírosítás).

Valódi átruházással járó értékpapírosítás esetén az értékpapírosítást kezdeményező fél által a struktúrában játszott mindennemű szerep – többek között hitelszolgálat, bármilyen formájú kockázatvédelem nyújtása vagy likviditás biztosítása – a strukturált finanszírozási rendszer részét képező kötelezettségnek minősül.

Szintetikus értékpapírosítás esetén a biztosítéki érdekeltség olyan jognak minősül, amely csak akkor képezi a strukturált finanszírozási rendszer részét, ha konkrét és kellőképpen azonosított vagy a megállapodás feltételei és az alkalmazandó nemzeti jog alapján azonosítható eszközökhöz kapcsolódik.

(2) Az értékpapírosítást kezdeményező felek, kibocsátók, vagyonkezelők, hitelkezelők, készpénzkezelők, valamint csereügyletre és hitelkockázatra nyújtott fedezet felei közötti kölcsönös kapcsolatokat fedező értékpapírosítási struktúrát képező megállapodások akkor minősülnek strukturált finanszírozási rendszerek részének, ha ezek a kölcsönös kapcsolatok közvetlenül kapcsolódnak a mögöttes eszközökhöz és az ezen eszközök által generált jövedelemből a strukturált eszközök birtokosainak teljesítendő kifizetésekhez. E kölcsönös kapcsolatokat magukban foglalják mindazokat a mögöttes eszközökhöz kapcsolódó kötelezettségeket és jogokat, a kibocsátott instrumentumokhoz kapcsolódó kötelezettségeket és biztosítéki megállapodásokat – beleértve a származtatott ügyleteket is –, amelyek az e kötelezettségekhez kapcsolódó kifizetések áramlásának fenntartásához szükségesek.

(3) A (2) bekezdés nem okozhatja a szanálási hatóságok azon hatásköreinek sérelmét, hogy eseti alapon, a 2014/59/EU irányelv 76. cikke (2) bekezdésének f) pontja szerinti strukturált finanszírozási rendszer sajátos szerkezetére tekintettel dönthessenek arról, hogy a (2) bekezdésben említett felek közötti egyéb, a mögöttes eszközökhöz és a teljesítendő kifizetésekhez közvetlenül nem kapcsolódó megállapodások – például hitelszolgálati megállapodások – szintén ilyen strukturált finanszírozási rendszer részét képezik.

*7. cikk***Hatálybalépés**

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2017. február 7-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Jean-Claude JUNCKER
